

KONST OCH VISUELL KULTUR I SVERIGE

1810–2000

LENA JOHANNESSON

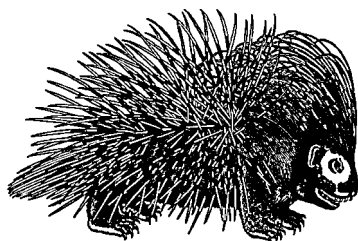
TOMAS BJÖRK

BENGT LÄRKNER

YVONNE ERIKSSON

BIA MANKELL

REDAKTÖR LENA JOHANNESSON

BOKFÖRLAGET SIGNUM / STOCKHOLM MMVII

INLEDNING

av Lena Johannesson

Om folkkonst, massbildsproduktion
och andra visuella moderniteter · 13

*Upptäckten av folket och folkets konst · 13, Folkkonsten i modernismen
och moderniteten · 16, Bildindustrialism och visuell kommunikation · 21,
Fotografi – seenderevolution och modernismens folkkonst · 28*

1800-TALET

av Tomas Björk

Konstnären och konstlivet · 35

*Utbildningen av bildkonstnärer · 35, Studieresan · 38,
Konstnärssateljén och konstnärskolonin · 42, Karriärvägar · 42*

Bildvärlden · 43

*Antikens och Bibelns berättelser · 43, Götiska förbundet · 45,
Folklivsmåleri · 47, Resenärer i när och fjärran · 48, Porträttbruk · 50,
Landskapet och staden som nationellt tema · 56, Konstnärsgillet
och den nordiska sagoskatten · 58, Nygöticism · 59, Offentlig skulptur · 60,
Realism i historiemåleriet · 62, Barnens värld · 62, Kända personer
porträtterade · 63, Realism i landskapsmåleriet · 65, Friluftsmåleri · 66,
Opponenterna och Konstnärsförbundet · 68, En förändrad konstnärssroll · 71,
Metropolen · 73, Konstnärskolonin i Varberg · 74, Djurmåleri · 76,
Miljöporträtt · 77, Historiemåleriets död eller triumf · 78,
Den kroppsarbetande befolkningen · 80, Exotism · 81, Stämningmåleri · 82,
Symbolism och sagomotiv · 84, Utforskandet av Sverige · 86,
Nationellt figurmåleri · 87, Konstnärskolonin vid sjön Racken · 88,
Svenska konstnärers förening och ett akademiskt landskapsmåleri · 88,
Tablåer och vaxkabinett · 89, Konst och sjukdom · 89,
Ett svenskt avantgarde · 90*

Byggda miljöer och formgivning · 92

Nystilar, nya byggnadstyper, nya material och ny teknik · 92, Organisation och yrkesroll · 92, Tidskrifter, mönsterritningar och läroböcker · 93, Utbildningen · 93, Kungliga miljöer · 94, Tidiga institutionsbyggnader · 97, Landsbygden · 100, Staden under 1800-talets första hälft · 101, Kyrkobyggnader · 102, Folkskolan · 103, Resandet · 103, Stadens förändring · 105, Industristaden · 109, Kommersiella byggnader · 112, Teatrar · 114, Lärdomens byggnader · 116, Vårdbyggnader och kaserner · 120, Parker · 121, Äkta material · 122, Kommun och stat · 123, Kyrkorestaureringar · 125, Nya kyrkobyggnader · 125, Folkrörelsernas byggande · 126, Ett judiskt gudstjänstrum · 127, Hausbadorten · 128, Sommarhus · 128, Slott och herrgårdar · 128, Utställningsarkitektur och museer · 128, Konstens hus · 129

Mötet med konsten · 129

Det stora konstmuseet · 130, Utställningsväsende · 131, Konsthistorien · 133

1900–1950

av Bengt Lärkner

Från sekelskiftet 1900 till första världskriget · 137

Ett liberalare samhällsklimat · 137, Nationalromantik och utblick mot kontinenten · 140, Arkitektur, formgivning och monumentalmåleri · 147

1914–1930 · 156

Konstklimatet i Europa och i Sverige · 156, Konstlivet i Sverige 1914–1930 · 158, Arkitektur och formgivning 1914–1930 · 176

1930–1950 · 184

Arkitektur, formgivning och samhälle under 1930- och 1940-talet · 184, Färg och fantasi: bildkonsten till och med andra världskriget · 193, Färgkonsten under 1930- och 1940-talen · 199, Konsthantverket 1930–1950 · 213, Konsten i offentligheten · 219

1950–2000

av Yvonne Eriksson och Bia Mankell

1950- och 1960-talen · 225

Konstliv och konstklimat · 225, *Bildkonst* · 227, *Formgivning* · 240

Det sena 1960-talet och 1970-talet · 246

Konstliv och konstklimat · 247, *Utställningen som medium* · 248,

Bildkonst · 251, *Material och teknik* · 255,

Textilen bryter in i bildkonstens rum · 258, *Konsten i det offentliga rummet* · 259, *Formgivning* · 262

Från 1980-talet till början av 2000-talet · 267

Konstliv och konstklimat · 267, *Bildkonst* · 268, *Formgivning* · 284

Arkitektur från 1950-talet till början av 2000-talet · 289

Bostadsmiljöer och de nya förorterna · 289, *Stadsmiljöer*

och kontorsbyggnader · 295, *Kulturinstitutioner* · 299,

Kyrkobyggande · 301, *Utbildnings- och vårdinstitutioner* · 304,

Svenska ambassadbyggnader · 306, *Broar och trafikleder* · 307

SVERIGES REGENTER · 310

SVERIGES REGERINGAR · 313

TERMLISTA · 315

NOTER · 325

LITTERATUR · 337

REGISTER · 347